

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Egészévre 6 korona
Félévre 3 korona
Negyedévre 1 korona 50 fillér
Egyes szám ára 14 fillér.

Felelős szerkesztő:

B U D A Y B A R N A

az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

B U D A P E S T,

IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Szlávy József.

A politikai küzdötéren nagy multu államférfiu hunyt el a mult héten. Szlávy József halt meg 82 éves korában Zsitva-Ujfalusi magányában. A szabadságharcban Szlávy mint Kossuth hü embere bátorította népét, fogságot is szenvedett, egyik lábát itt tette bénává a nehéz vasláncz. Főispán volt később, majd államtitkár, képviselő; aztán kereskedelmi miniszter. 1872-ben rövid ideig miniszterelnök volt; szükség volt rá, hogy az ellentétek kiegyenítésében utat nyisson s aztán félreállott. Rövid ideig volt közös pénzügyminiszter is, majd elnöke a képviselőháznak, később zivataros időkben a főrendiház elnöke. A királyi kegy mindig nyomon kísérte, a legmagasabb kitüntésekben részesült és az elhunyt koronaör rokonaihoz is a szomorú eset napján a király részvétávirata érkezett.

Szlávy József politikai pályája nem azok közé tartozik, melyek nagy alkotásokkal vannak megjelölve. Nem korszakot jelentő volt az ő működése, de mindig helyén állott hiven, becsületesen, a mikor használhatott nemzetének. Becsületes lelke sokszor idegenkedett a nyilvános küzdötéren a dulazkodástól, ami éppen tiszta egyénisége volt válságos pillanatokban hatással a helyzet békés

irányítására. Az ország viszontagságos napjaiban járt a viharok közt s a fejlődés nagy útján előre haladt. Kortársai már kevesen vannak, de az új nemzedék méltányolja érdemeit és igaz hálával adózik az elhunyt emlékének.

SZLÁVY JÓZSEF.

Szlávy József életrajzi adatait a következőkben közölhetjük: 1818-ban Győrött született, atyja, aki katonatiszt volt, a Theresianumba adta kiképezés végett. Tanulmányai befejezése után az ifju Szlávy állami szolgálatba lépett, előbb Oraviczán, majd Bécsben az udvari kamaránál nyert alkalmazást. 1846-ban a budapesti kamarához tették át s fölvitte a titkársáig. Az 1848-iki eseményekben tevékeny részt vett, Kossuth az oraviczai bányagazgatóságot bízta rá. A szabadságharc leveretése után fogságba kerülvén, a hadbírótság 5 évi börtönre ítélte, miből kettőt kitöltött. 1861-ben Szlávy tanácsosi állást vállalt a helytartó tanácsnál, később főispán, majd államtitkár lett. 1872-ben ő Felsége a kormány vezetésével

bízta meg, de csak két évig volt miniszterelnök. 1879-ben lett a képviselőház elnöke, majd két év mulva közös pénzügyminiszter, mely állásától 1882-ben visszalépvén, ugyanez évben koronaörre választatott.

Mint legmegbízhatóbb és legolcsóbb

magvak beszerzési forrása

ajánlható

Mauthner Ödön

cs. és kir. udvari szállító magkereskedése

Budapesten, VI. ker., Andrásy-ut 23. szám.

Olvasóinkhoz!

A „Független Ujság“ mai számával nevezetes és örvendetes változás küszöbén léptünk át.

Ez az örvendetes változás abban áll, hogy a „Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége“ a „Független Ujság“-ot hivatalos közlönyének tette meg.

Bármely ujságra nézve nagy megtiszteltetés számba menne az, hogy a gazdáknak az egész országra kiterjedő hatalmas szövetségét, annak szellemét és eszméit a külvilág előtt képviselheti. A „Független Ujság“-ot erre a megtiszteltetésre hat évi multja tette méltóvá, amely idő alatt a magyar nép hü barátjának bizonyult. A szövetkezeti, gazdasági és társadalmi téren kifejtett törekvéseink hasznos és jó irányát ismerte el a Szövetség akkor, mikor kis lapunkat kiválasztotta, hogy a magyar nép körében az ő eszméinek is képviselője legyen.

A Szövetség a magyar mezőgazdaság felvirágoztatásáért küzd. A visszaéléseket, uzsorásokat és hamisítókat ostromozza, a földre sulyosodó igazságtalan adórendszert javítani törekszik, a legfőbb mezőgazdasági terményt: a gabonát a spekuláció kezéből kiragadni akarja és különösen szövetkezeti téren olcsó hitel és előnyös értékesítési feltételek megteremtésén dolgozik, mert ezek hijján a magyar gazdának buknia kell. A pártpolitikába nem avatkozik bele, de azt megkívánja, hogy az a politika mindig és mindenütt olyan legyen, hogy a magyar föld és a magyar nép gazdasági érdekeinek ártalmára ne váljék, mert úgy gondolkozik, hogy bármely politikának legvégső és legnagyobb célja csak az lehet, hogy az állampolgárok gazdasági jólétét, megelégedettségét és anyagi függetlenségét kivívja.

Ezt az itt röviden körvonalozott programot mi eddig is követtük, annak odaadói hívei voltunk. Semmit sem kell tehát változtatnunk lapunk irányán, hogy a Szövetség nemes törekvéseinek hív képviselői legyünk.

A „Független Ujság“ iránya, tartalma és beosztása mit sem változik. Haladunk a régi nyomdokokon, most már erkölcsileg megerősödvé, azzal a jóleső tudattal, hogy amit ebben a kis ujságban irunk és hirdetünk, az nem csak olyan pusztában elhangzó szó, hanem mindannak megvalósításáért egy hatalmas országos szövetség küzd, amely a „Független Ujság“-ot munkatársául fogadta be.

Fogadják olvasóink is a régi bizalommal és a régi szeretettel a „Független Ujság“-ot, mely nemcsak egy díszére való erkölcsi elismeréssel gyarapodott, hanem a Szövetség hívei között újabb olvasókat is nyervén, mindinkább abba a helyzetbe jut, hogy előfizetőink legjobb várakozásait is kielégíthetjük.

A „Független Ujság“ szerkesztősége.

Bucsuzó.

A „Független Ujság“-nál eddig betöltött felelős szerkesztői állásomtól megválva, bucsut veszek kedves olvasóimtól s megköszönöm a bizalomnak azt a sok szép megnyilvánulását, amelyekkel hat éves pályafutásom alatt a „Független Ujság“-nak immár ezerekre szaporodott tábora elhalmozott.

Minden vágyam az volt, hogy jó lapot adjak a magyar népnek. Mennyire értem el célomat, ítéljék el mások; részemről dicsekvés nélkül, de örömtelten pusztán arra az erkölcsi sikerére mutatok reá a „Független Ujság“-nak, hogy az a jelen számtól kezdődőleg, mint a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének hivatalos közlönye jelenik meg s ekként erejében izmosodva indul el hivatását teljesíteni a magyar nép között. Adja Isten, hogy szép, enyhet adó terebélyes fa nőjön a szerény közreműködéssel elvetett magvakból!

Kibékülve a multtal s bizva a jövőben, nyugodt szívvel távozom örhelyemről; nyugodt szívvel már azért is, mert az, aki engemet felvált: a „Független Ujság“ ezutáni felelős szerkesztője, kezdettől fogva hív, kipróbált osztozkodó-társam volt a munkában s szívéhez mindenkor oly közel állott ennek a kis ujságnak a sorsa, mint a jó magaméhoz.

De habár mint felelős szerkesztő bucsuzom is, legjobb képességgel ezután is helyt fogok állani a „Független Ujság“ munkatársai között, úgy, mint egyszerű közkatona.

Tartsanak meg a kedves olvasók jó emlékeztükben s maradjanak meg ezután is a „Független Ujság“ pártolónak, amely csakis nemes eszméket, hasznos czélokot igyekszik megvalósítani.

Budapest, 1900. augusztus 18.

Zsitvay Nándor,

a „Független Ujság“ volt felelős szerkesztője.

Beköszöntő.

A jelen számtól kezdődőleg a „Független Ujság“ szerkesztését átvettem. Nem idegen földről jöttem ide. Még csak a szobát, még csak az író tollat sem kell megváltoztatnom. Hiszen jóformán öt év óta csinálom már azt, amit ezután csinálni fogok: öt éve irogatok ebbe a szívemhez forradt kis ujságba, néha több, néha kevesebb sikerrel, de mindég egyforma szeretettel s igaz meggyőződésemből.

Hát ezután is csak így fogok tenni. Csak azt írom meg, amit érzek és amit hiszek. Így kis tudással sem tévedhet az ember nagyot, mert a lelünkben fogant igazságérzet ritkán csal.

Szeretem a keresztény hitemet; szeretem a magyart, nyelvében, szokásában, még hibájában is jobban szeretem, mint az erényekkel megrakott idegent; szeretem a földet; szeretem a munkát. Gyűlölöm a jogtalan kiváltságokat, gyűlölöm az elnyomatást mindenütt és megvetem a léha és a hamis

embereket. Ez az én szemüvegem, ez az én programom.

Kérésem pedig az, ajándékozzanak meg kedves olvasóim bizalmukkal s én viszont ígérem, hogy becsülettel megdolgozom érte.

Budapest, 1900. augusztus 18.

Buday Barna,
a »Független Ujság« felelős szerkesztője.

Szent István.

A keresztény magyar államot megalkotó István király napja kilencszáz esztendő óta nemzeti ünnepe a magyarnak. Az idén ezzel a nemzeti ünneppel majdnem teljesen egybeesik Szent István apostoli királylyá való megkoronáztatásának kilencszázadik évfordulója is, minél fogva augusztus 15-ike ugy a magyar nemzetnek, mint a magyar kereszténységnek nagy és fényes emlékünnepe volt.

Hagyományunk szerint az 1000-ik esztendőben érlelődött meg István lelkében az az elhatározás, hogy Rómából, a pápától koronát kérvén, magát Esztergomban királylyá kenesse. Mondaként visszamaradt, hogy a mi koronánkat II. Szilveszter pápa a lengyel Boleszlónak szánta, de álmában angyal intette meg, hogy másnap követsége érkezik egy ismeretlen népnek s hogy a koronát adja annak. Szilveszter nagy örömmel fogadta Asztrikot és társait, akik István levelével érkeztek; a Boleszlónak szánt koronát Magyarországnak adta, Istvánt pedig felhatalmazta, hogy püspökségeket, plébániákat, egyházakat állithasson és rendezhessen. 1000-ben augusztus 15-én koronázták meg Istvánt a most lefolyt ünnepek helyén: Esztergomban, apostoli királylyá; aki aztán országa területét felosztván tíz püspökségre, minden lakott helyen templomról, papról gondoskodván, a kereszténységet törvény erejével államának vallásává tette.

A magyar kereszténység és a magyar királyság tehát méltán tarthatja születés évének az 1000-ik esztendőt; a magyar keresztény-egyház és a magyar állam első alapjait ekkor rakta le István király. De ez a nagy munka nem ment simán keresztül. A régi vallás hivei: Kupa, Gyula fellázadtak, hogy megdöntsék a keresztény egyház uralmát, azonban István király nagy művét karddal is mindég meg tudta védelmezni.

E nagy idők emlékét ünnepelték meg Esztergomban s ülnek most az ország szívében.

Ez az ünnep tehát nem kizárólag valamely vallásfelekezete, mint ezt azok állítják, akik elhomályosítani akarják az ünnep fényét; hanem közös, drága kegyeleti ünnepe ez az egész magyar nemzetnek. A kereszténység és királyság mindnyájunk üdvére támadt; amikor a kereszténység és a királyság ünnepet ül: mindnyájan ünnepelünk.

Maradjon ez az ünnepnap mindvégig beiktatva a magyar nemzet szívébe, amely erejét és nagyságát a múltban is annak köszönhette, hogy hitéhez, királyához és hazájához ragaszkodott s kegyelettel őrizte nagyjai emlékét.

Szálljon fel imánk Szent István szelleméhez:

Mint a madárénekek, oly magasan tisztán,
Hiszen az egeknek kéklő boltozatján
Van igaz hazája.
Kinek a boldogok himnuszt zengedeznek
Áld meg ezt a népet magyar nemzetednek
Első szent királya!

A király hetvenedik születésnapja.

E hó 18-án jó öreg királyunk hetvenedik életévét tölti be.

Hetven esztendő oly nagy idő, amely a közpolgárokat is ritkán találja a köztisztviség terén. Az isteni gondviselés különös kegyelmében részesítette királyunkat, midőn megengedte neki, hogy egy emberöltőn túl is viselhesse Szent István koronáját s nemes uralkodói erényeit népe javára hasznosíthassa.

De az emberi fájdalmak legsúlyosabbjaitól sem volt ment a mi jó Urunk. Deli fiát: a nemzet reményét; áldott szívü hitvesét: a nemzet őrangyalát elrabolta a könyörtelen enyészet s feldiszíté ősz királyunk homlokát a martirok töviskoronájával. Férfias szívvel, Istenbe vetett bizalommal viselte el e keserű megpróbáltatásokat anélkül, hogy nehéz uralkodói kötelességeinek teljesítéséről egy pillanatra is megfeledkezett volna.

Mint ember és mint király hivatásának egyformán példaadóan eleget tett és nálánál még senki sem érdemelte ki jobban a népek szeretetét. A népszerűtet minden drága kincsénél ragyogóbb koronája övezi fenséges homlokát akkor, mikor a hetvenedik esztendő ráköszönt.

ELSŐ MAGYAR TEJGAZDASÁGI GÉP- ÉS ESZKÖZ-GYÁR

Fuchs és Schlichter

BUDAPEST,

VI., Angyalföld, Jász-utca 7.

Csakis a hazai ipart pártoljuk. — Kézi és erőhajtású tejgazdasági telepek és szövetkezetek berendezése.

Árjegyzékek, költségvetések, tervek INGYEN és BÉRMENTVE.

Kegyeletes szívvvel tekintve életének s kötelességtudásának nagy példájára és áldott sikereire alkotmányt tisztelő bölcsek uralkodásának, igaz lélekből kérjük az Egek Urát:

Áld meg Isten a mi jó királyunkat!

A jubileumi ünnep.

A magyar kereszténység 900 éves évfordulóját nagy fényvel ünnepelte meg a magyar nemzet. Augusztus 15-ikén mult 900 éve, hogy a keresztény vallásra tért őseink első királyuk, István megkoronázására gyűltek össze Esztergom falai közé. Első István király a Szilveszter pápa által küldött szent koronát égfelé emelve, a Nagyboldog-asszonynak ajánlotta a magyar népet, mely a Krisztus tanainak hódolt, levetkőzve pogány vallását. Augusztus 15-ikét első királyunk megkoronázásának évfordulóját mindig áhitattal ünnepli a magyar nép, de jelentőségében messzire kimagaslik az idei ünnep, mely 900 esztendőzt zár le az elmúlt idők felett. Ennél a határkőnél milliók imája száll föl a Mindenhatóhoz és a magyarok patronájához, Nagyboldog-asszonyhoz, hogy óvja, védje népét a kilencz száz esztendőn túl időtlen-időkgig kül-belellességtől, vérsztől és csapástól.

Esztergomban.

Jubiláris bucsu volt Esztergomban, a legelső magyar főpap székhelyén; a bucsu azért volt nevezetes, mert nemcsak a buzgó köznép vett azon részt, hanem az uralkodó képviselőjével élén az egész társadalom, a kormány, főurak, főpapok, politikusok előkelőségek, vármegyék törvényhatóságai stb.

A diszes, ünneplő köntösbe öltözött érseki város már 14-én fogadta vendégeül az uralkodó képviselőjét, Frigyes királyi herceget, aki részt vett a város főterén emelt új Szent-Háromság-szobor megáldásánál. A szobrot Rimély püspök, Esztergom szülőtte áldotta meg, fenkölt szellemü hazafias és vallásos hévtől áthatott beszédet mondva. Az új szobor Kiss György mesteri műve s egyike az egyházi szobrászat remekeinek. Ez nap este az uralkodó képviselője tiszteletére kivilágították a várost.

A voltaképpeni jubileumi ünnep 15-én ment végbe. Kora reggel katonai zenekarok járták be a várost, az „ébresztő“ egészen beleillett a lobogókkal és egyéb diszitéssel ellátott érseki város ünnepi hangulatába. A reggeli órákban az Esztergomba sereglett főpapság számos misét mondott, majd 8 óra felé megelevenült a város; fogatok robognak, katonaság vonul ide-oda, a bucsusok zsolozsmákat énekelve járnak a várost, a templomokat, melyek tornyaiban harangok zognak. Az óriási néptömeg egy jó része a bástyára törekszik, a dómra, ahol kora hajnal óta nagy a sürgés-forgás. Kilencz óra felé a Te Deumra diszkocsi viszi a hercegprimást, Frigyes királyi herceget, az egyházi és világi méltóságokat, testületeket, küldöttségeket. Mikor a her-

cegprimás és kísérete a főpapságtól környezve a templomba lép, a kórusban felhangzik az „*Ecce sacerdos magnus...*“ kezdetü egyházi ének.

A főoltár előtt a primás trónját a király képviselője foglalta el, vele szemben a primás. Félkör alakban a kanonoki székekben a világi előkelőségek, élükön a kormány összes tagjaival. Az első széksorokat a megyék, városok és országos testületek képviselői és küldöttségei foglalták el; a szentély előhajójában a püspöki kar.

A hercegprimás aranytól ragyogó misemondó ruhában, fényes segédlettel kezdte meg a hálaadó istentiszteletet, az oltár mellett két püspök tartotta a kettős keresztet és apostoli keresztet. A szentségkítételkor az egész közönség mélyen meghajolt, a főherceg térdreborult, miközben a primás messze hallható hangon áldást osztott a hívőkre, a zenekar pedig régi egyházi énekeket adott elő. Felhangzott a „*Felvitetett magas menyországba*“ kezdetü gyönyörű Mária-ének, majd az „*Ah, hol vagy magyarok Istene*“ kezdetü dal. Jókai Király-himnusz fejezte be a szent misét, melynek végén fölhangzott a „*Te Deum*“, melynek éneklése közben a város összes harangjai megszólaltak.

A szentmise után Rimély püspök ünnepi beszédet mondott, kifejtve, hogy ez az ország Mária országa s Magyarország keresztényei Mária gyermekei maradtak s fölsorolta, mennyi mindent köszönhet Magyarország Mária segítségének. Ennek végeztével Frigyes főherceg elhagyta trónját, a főherceget a primás a fölépésőig kísérte; azután távoztak a kormány képviselői is.

Míg a székesegyházban a mise folyt, azalatt az Isten szabad oge alatt gróf Pongrácz püspök a zarándok hiveknek szolgáltatott misét.

A király képviselője délben távozott el az érseki városból, ezerkétszáz koronát adományozva a város szegényeinek.

Mise után a város diszközgyűlést tartott, mely után Vimmer Imre polgármester a székház erkélyéről nagyhatásu ünnepi beszédet mondott.

Vaszary Kolos biboros hercegprimás a jubileumi ünnepek alkalmából délután a vendégek tiszteletére diszebédet adott s felköszöntőjében hangsúlyozta, hogy az ország népeit a vallás ugyan elkülöníti, de a szent korona egyesíti. A szent koronával, — ugymond — mely nálunk nem jelent korlátlan hatalmat, egygyé olvadt a haza fogalma, a koronának tagja minden polgár, bármilyen legyen felekezete, bármilyen legyen a nyelve, csak legyen magyar a szíve. Leó pápára és jó királyunkra mondott áldomást.

Utána Széll Kálmán miniszterelnök és Császka kalocsai érsek a primást éltették. Ezenkívül több diszebéd volt a nagyszámu előkelőségek tiszteletére, este felé a vendégek elutaztak Esztergomból.

Ünnep az országban.

Egerben szintén megülték a 900 éves jubileumot. Az ünnepi istentiszteletet *Samassa* egri érsek végezte, a misén megjelentek a város és megye előkelőségei, hivatalos testületei. A diszebédén *Samassa* érsek a magyar királyságot és annak felséges képviselőjét éltette.

A régi koronázó városban *Székesfejérvárt* tervbevett jubiláris ünnep *Steiner* püspök halála miatt elmaradt.

Temesvárott Németh püspök tartotta meg az ünnepi istentiszteletet az egyházi és világi hatóságok és nagyközönség jelenlétében.

Kassán, Kolozsvárt, Pozsonyban, Szegeden, Aradon, Miskolczon és az ország számos városában ünnepi istentiszteleteket tartottak a 900-ik évforduló alkalmából.

Az ország fővárosában augusztus 18-án tartandó ünnepekről jövő számunkban közlünk bő tudósítást.

Katholikus tanítók nagygyűlése.

A magyar katolikus tanítóságnak e hó 14-ikén volt az ünnepi nagygyűlése Budapesten, a Szent István-társulat nagytermében. Az ünnepi nagygyűlésre az ország minden részéből száznál több katolikus tanítóegyesületi küldött s ezenkívül néhány száz tanító és tanítónő gyűlt egybe.

Dél előtt 9 órakor hálaadó istentisztelettel kezdődött az ünnep. Majd zászló alatt vonult a tanítóság a Szent István-társulat dísztermébe, ahová küldöttség hívta meg a közgyűlés védő-elnökét, Hornig Károly báró püspököt. A gyűlést tíz órakor a veszprémi püspök nyitotta meg nagyszabásu beszéddel. Hangsúlyozta, hogy a magyar katolikus néptanító működésének főirányítójául azt tekinti, hogy tanítása szellemében mindig a Megváltó szavait tartsa szem előtt. A haza joggal követelheti tőlünk, ugymond, hogy az országnak lelkes, hazafias polgárokat és a királynak hű alattvalókat neveljünk. Ezt megtette mindig a katolikus tanítóság. A tanítóság kifogástalan munkájáért elismerést és az illetékesek részéről az anyagi gondoktól való mentességet méltán megkívánhatja. Társadalmi czélját is csak így érheti el a tanító.

Azután Szokoly István bussai tanító elszavalta

Némethy Gyula dr. ünnepi ódáját, mire a pápai himnuszt énekelte el a nagygyűlés. Majd a tanítók országos bizottságának világi elnöke: Ember Károly tartott fölolvast a magyar népoktatás kilencszáz-éves történetéről.

Végül kimondotta a nagygyűlés a következőket:

1. A katolikus tanítóképzőknek tanítóképesítő joga az állam ellenőrző jogának elismerése mellett teljes épségben főtartassék s mindennemű törekvést, mely e jog elkobzására irányul, elítél és jogtalan erőszaknak tart.

2. A tanítói nyugdíjtörvénynek számos intézkedéseit, amelyek különösen a katolikus tanítóságra sérelmesek, megváltoztatni kéri.

3. Kéri a tanítóság számára ugyanazokat az utazási kedvezményeket, amelyeket az állami tanítók megkapnak.

A záróbeszédet Steinberger Ferencz kanonok, az országos bizottság egyházi elnöke mondotta el, mire a Szózat hangjai között zárult be a magyar katolikus tanítók második nagygyűlése.

Ki akar postás lenni?

Posta-, távirde- és távbeszélőkezelési szolgálatra alkalmazandó egyének számára f. évi október hó elsejétől hat hónapra terjedő tanfolyamok nyitattak meg, még pedig a következő helyeken:

a budapesti posta- és távirdeigazgatóság kerületében: Kecskeméten és Selmeczbányán; a kassai posta- és távirdeigazgatóság kerületében: Iglón és Miskolczon; a kolozsvári posta- és távirdeigazgatóság kerületében: Brassóban és Maros-Vásárhelyen; a nagyváradi posta- és távirdeigazgatóság kerületében: Aradon és Debreczenben; a pécsi posta- és távirdeigazgatóság kerületében: Keszthelyen és Mohácson; a pozsonyi posta- és távirdeigazgatóság kerületében: Érsekújváron és Zsolnán; a soproni posta- és távirdeigazgatóság kerületében: Székesfejérváron és Szombathelyen; a temesvári posta- és távirdeigazgatóság kerületében: Pancsován és Ujvidéken; és végül a zágrábi posta- és távirdeigazgatóság kerületében: Eszék-felsővárosban és Zimonyban.

Ezen tanfolyamokra hallgatókul felvétetnek először is az igazolványos katonai altisztek, kik a másokra nézve kötelező 20 koronás tandíj alul is fel vannak mentve; másodsorban felvétetnek 18 évet betöltött férfiak, a kik a polgári iskola, gimnazium vagy reál iskola négy osztályát végezték.

A főlvetelre megkívántatik annak igazolása, hogy folyamodó 35-ik életévét még nem haladta

A FÜGGETLEN UJSÁG

kiadóhivatalában

Budapest, IX., Üllői-ut 25., „Köztelek“

➔ Bérmentes küldéssel együtt. ➔

KAPHATÓ:

Honszerző őseink Históriaja.

Ára 40 fillér.

Kossuth Emlék

Írta: CLAIR VILMOS.

Füzdött példány ára 40 fillér. Vászonba kötve ára 60 fillér.

Karikás János Amerikai Kalandjai.

Ára 50 fillér.

tul; magyar állampolgár; a magyar nyelvet szóban és írásban tökéletesen bírja; feddhetetlen előéletű; a posta- és távirdaszolgálatra testileg is teljesen alkalmas, mely utóbbi körülmény közhatósági orvosi bizonyítvánnyal igazolandó.

A tanfolyam szabályszerű bevégezése és az elő-irt szakvizsga letétele után a hallgatók posta- és távirdasegédtszti állásra képesítést nyernek, illetve a posta- és távirdasegédtszti-jelöltek létszámába fől-vétetnek és a segédtsztek létszámában beálló üre-sedéshez képest, posta- és távirdasegédtszteké neveztetnek ki.

A kik ezen tanfolyamokba belépni óhajtanak, sajátkezüleg irt folyamodványaikát, melyek szüle-tési, orvosi, erkölesi és iskolai bizonyítványokkal fölszerelendők, *folyó évi szeptember hó 15-ig* és pedig a már közszolgálatban állók felettes hatóságaik utján, a többiek pedig *az illető föszolgabíró vagy pol-gármester közvetítésével*, a tanfolyam helyére nézve illetékes posta- és távirdaigazgatóságához nyujtsák be.

Az anarkisták fészke.

New-Yorktól vonaton egy órányira van Pater-son. Gyárváros roppant tömeg munkással. Meleg-ága az anarkianak s most már teljesen bizonyos, hogy onnan indult ki annak a merényletnek a terve, amelynek áldozata lett Umberto király. Csodálatos az, hogy Olaszország amerikai képviselete nem volt képes semmire a merénylet ellenében, amiről pedig tizenkét nappal a három gyilkos revolverlövés előtt hirt adott egy amerikai ujság: a World. Megirta, hogy Patersonban merényletet terveztek az olasz király ellen. A lapnak busás honorárium ellenében egy patersoni olasz munkás árulta el a titkot. Julius huszonkilencedikén este, sokkal előbb annál, mintsem az első hír megérkezhetett volna Európából, nyíltan beszéltek Patersonban, hogy az olasz király ellen merényletet követtek el s a mikor megérkezett az első távirat, amelyben csak annyi volt, hogy le-lőtték a királyt, ők már azt is tudták, hogy ki lötte le.

A New-Yorkban élő közel háromezrezer olasz munkás közt sok a szociálista, akik régebben az anarkistákkal szövetségben voltak. De a szociálisták csakhamar elszakadtak az anarkistáktól s azóta erősen küzdenek az anarkisták erőszakos politikája ellen. Patersonban ma kétszáznyolcvan ember van, aki nyíltan a legszélső anarkizmus hívének vallja magát. Az olaszoknak van egy anarkista lapjuk is, amelynek szerkesztője Widner Ferencz s főmunka-társa Crevelle Ernesztina, föltünően szép, huszonkét éves selyemszövönő, akit az anarkisták királynőjé-nek neveznek. Több newyorki ujságíró meg is látog-gatta a szerkesztőségében. Ez a leány valóságos dicsérő beszédet mondott Bresci tettéről:

— Igen, mi mind anarkisták vagyunk, mon-dotta s Bresci közülünk való volt. Önként ment

oda s véghez vitte a tettét. Mi nem jelölünk ki senkit sorshuzással. Aki úgy cselekszik, mint Bresci, saját felelősségére teszi, de bírja teljes rokonszen-vünket.

— De hiszen Bresci Umberto király meggyil-kolásával csak más uralkodót segített a trónra — jegyezte meg egy ujságíró.

Több hang felelt az időközben vagy negyven főre szaporodott anarkista hallgatóságból:

— Fájdalom, ugy van: És az sem jobb a régi-nél! Valamennyit gyűlöljük! Vigyázzanak, hogy mind ugy ne járjanak, mint Umberto!

Crevelle Ernesztina így folytatta:

— Carnot és Canovas kivégzése jogosult volt, de Erzsébet császárné meggyilkolását nem helye-seljük, mert asszony volt. Nem is tudtunk Luccheni tettéről addig semmit sem, amíg el nem követte.

Megkérdezték Most Jánost, az anarkizmus apját is. Azt mondta, hogy Umberto király nem volt anarkista értelemben véve veszedelmes ember, sőt jobb volt más uralkodóknál, de még sem saj-nálja, mert kevesebbet használt a világnak bármely egyszerű embernél, aki két keze munkájával való-ban értékes dolgot teremt.

Mint ezekből is látszik, az anarkisták a leg-veszedelmesebb őrjöngői a mai társadalomnak, akik a meggyilkolt ártatlanok vérének akarnak új világ-rendet alapítani. Nem gondolnak arra, hogy az emberi megvetést és a törvény súlyos kezét hívják ki maguk ellen, amely utol is éri és kipusztítja őket, hogy irmagvuk sem marad.

Dánországi mezőgazdasági szövetkezetek.

A dánországi mezőgazdasági szövetkezetek jelentőségét mutatja, hogy felvirágozásuk követ-keztében valóságos gazdasági átalakulás ment végbe az országban. Míg Dánia ezelőtt főleg csak gabonát és élő állatokat exportált, most több gabonát hoz be, mint a mennyit kivisz. Ugyanez áll az élő állatokra is, ahol a beviteli többlet ma már szá-mottevő.

Ezzel szemben a hus, szalonna, tojás és külö-nösen a vaj kivitele óriási lendületet és jelentőséget nyert. A vajtermelésnek ezen jelentékeny emelke-dést és javulását Dánia különösen nagyszámu paraszt tejszövetkezeteinek köszönheti, amelyek mint egy sűrű háló vonják be az egész országot és a melyek kiviteli üzletüket több tejjgazdasági szövet-kezeti központ által bonyolítják le.

A dán mezőgazdaság felvirágozását azonban az egész országban elterjedt fogyasztási szövetke-zeteknek is nem csekély mértékben köszönheti, a melyek szintén, mint nálunk a „Hangya“ szövet-kezetei, központokká tömörültek össze s innen szer-zik be gazdasági szükségleti czikkeiket, a vető-magot, műtrágyát stb.

Hogy mily nagy befolyása volt a tejszövetke-

zeteknek a dán vajtermelésre, azt az ottani kereskedelmi lapok egyetértőleg kiemelik. A tejkisérleti állomás a szövethetési vaj minőségének örvendetes javulását jelenti és különösen kiemeli, hogy még csak nem régen a nagyobb gazdaságok által termelt vaj a tejszövetkezetek vajának minőségével azonos volt, sőt az ugynevezett Hofbutter valamivel tán jobban is sikerült, addig 1893 óta, a mióta a tejszövetkezetek nagyobb tért hódítottak, e viszony teljesen megváltozott. Az utolsó osztendőben a vajkiállítások megmutatták, hogy a gazdaságok által termelt vaj minőség dolgában jóval visszamaradt a tejszövetkezetek által előállított vaj mögött, anélkül, hogy az ugynevezett „Hofbutter“ minősége rosszabbá vált volna. A tejszövetkezetek tehát általában sokkal jobb minőségű vajat állítanak elő, mint az egyes gazdák, ami okát abban találja, hogy a szövethetetek a vajtermelés körül a legnagyobb okszerűséggel és gondossággal járnak el és az újabb vívmányokat üzemükben sikeresen alkalmazzák.

A tejszövetkezetek fellendülése folytán az önálló tejgazdaságok lassanként feloszlattatnak és a birtokos szintén belép a tejszövetkezetbe.

Ezen fejlődés mutatja, hogy a szövethetetileg szervezett paraszt gazdaság terményeinek jóságával a közép- és nagybirtokossággal kiállhatja a versenyt.

KÜLFÖLD.

Khinai háboru. Múlt héten ismét előnyomulás és győzelem híreit kaptuk a khinai harezttérről, nevezetesen a Tienczin és Peking között lefolyt harcokban a jungesani győzelem volt az, melynek hírére megrettent a khinai kormány. A félelem miatt engesztelődött a keresztények iránti dühös ellenszenvük, mely a háboru kitörésének is okozója vala. Fölhagytak azzal a vérmes reménnyel, hogy az európaiakat mind leölik és az idegeneket kikergetik országukból, pedig esupán ezért kezdték a forrongásokat, ezért vitték annyi emberüket a harezmezőre.

Az egyesült keresztény hadak elérték a Pekingbe vezető utnak felét győzelmesen. A khinai kormány ijedtében alkudozni kezdett a megbántott hatalmakkal, de az európai kormányoknak van annyi eszük, hogy most nem hisznek a khinai diplomácia szíven kikerekített, mézes ígéreteinek. Alkudozásról addig szó sem lehet, amíg a Pekingben élő idegenek élete biztonságban nincsen. Az amerikai köztársaság volt ezideig a békére a leghajlandóbb, de most azt válaszolta a khinai kormánynak, hogy föltétele: egy idegen csapatnak Pekingbe való beocsajtása az ott lakó keresztények védelmére és ezenkívül oly számú khinai csapat álljan a bevonulók védelmére, hogy az európai követek személyes biztonsága teljes legyen. Amíg ez meg nem történik, addig Amerika sem hajlandó békealkudozásokba beocsajtkozni.

A khinai kormány hír szerint Li-Hung-Csangot Európába küldi azon megbizatással, hogy a békét eszközölje ki a hatalmaktól, de ez igen hosszadalmas dolog. Azalatt az előnyomuló egyesült idegen hadak elfoglalhatják Pekinget és erre határozottan

törekednek is. Azután pedig nem Khina, hanem a hatalmak diktálják a békeföltételeket és bizonyosan egy nagyobb csapat állandóan Pekingben fog maradni.

Meg kell még emlékeznünk arról is, hogy a német császár határozott kívánságára Waldersee grófit akarja a nemzetközi csapatok fővezérévé tenni és evégből megkereste az európai kormányokat is.

A Pekingben élő idegenek igen váltságos helyzetbe jutottak és attól tartanak, hogy újabb bombázásnak lesznek kitéve, de amit elhárítani nem lesz erejük. Táviratokban kérik a leggyorsabb segítséget a hatalmaktól. Élelmiszerük szintén elfogyott és talán ennek következtében kezdték meg a szövethetési hatalmak csapatai gyors előnyomulásukat Peking felé, a hová legközelebb remélik, hogy bevonulhatnak.

Angol-bur háboru. Minden nap jönnek apróbb csatákról szóló tudósítások a dél-afrikai harezttérről, de amelyek vegyesen hoznak jelentést hol győzelemről, hol vereségről. A tudósításokból a dolgok valódi állását igen nehéz meghatározni, de a tények beszélnek. Ha az angolok határozottan győztek volna, ugy már régen átjöttek volna a khinai harezttérré az angol csapatok, de mert reményük sem lehet egyhamar a burok leveréséhez, tehát nem mozdulhatnak el Dél-Afrikából.

A tudósításokból ide teszünk egynéhány sort: A burok elhagyták Machadodorpot és erőszakkal megszállták Watervaalondert. Botha Lajos dalmantkuai táborának nagyrésze leégett. A transzváli kormány új székhelye Barberton város lett. Krüger elnök Mahdorból Barbertonba menekül.

Most már ebből tessék eligazodni? Miért hagyták el a burok Machadodorpot? és miért szállottak meg erőszakkal Watervaalondert? Mi így gondolkozunk és ez a valószínű: A bur sereg az első táborozási helyéről jöve, megtámadta az angolokat, tehát ezért hagyták el a burok a helyüket. Az erőszakkal való másik helység megszállása bizonyosan nem muzikaszóval történt, mert erőszakkal ment és egy-kétszáz angol halt meg, mikor a burok hatalmasan megverve az ellenséget, kikergették Watervaalonderből és megszállták az angoloktól kiürített helységet. A Krüger elnök menekülését pedig ugy kell érteni, hogy ha a burok erőszakkal tudnak helységeket megszállani, akkor az elnöknek menekülni nem szükség, legföljebb átköltözködjék a győzelmes bur sereg nyomában a legközelebbi városba.

Ez a harezttéri tudósítási mód már nemcsak nevetséges, de bosszantó is, mert egy éve lesz ma holnap, hogy az angolok zavaros hirekkel amitják a világot és erőszakoskodnak egy szabad nemzet leigázásán. Ha ámitásra nézve azt hiszem, legjobb bizonyíték, ha a dél-afrikai harezttéren elesett harcok összegezését ide iktatjuk, ugy, amint azt az angolok jelentették:

Eddig a napig csatában elesett: 272 tiszt és 2534 altiszt és közkatona; sebébe belehalt: 74 tiszt és 663 altiszt és közkatona; fogságba esett: 59 tiszt és 2740 altiszt és közkatona; fogságában meghalt: egy tiszt és 85 katona; betegségben meghalt: 145 tiszt és 4937 altiszt és közkatona; különféle balesetek következtében meghalt: 1 tiszt és 47 altiszt és közkatona; betegség következtében hazatért: 1105 tiszt és 20.049 altiszt és közkatona; az összes veszteség: 37.779 tiszt, altiszt és közkatona. Ebbe a számba azonban nincsenek számítva azok, a kik

betegnek fekszenek most a dél-afrikai kórházakban. Ezeknek a számát 6—7 ezerre teszik.

Tehát közel *negyvenezer emberélet esett áldozatul* az angolok erőszakoskodásának és ebben az a leg-sajnosabb, hogy azok a nagyfejúek, akik a háborút okozták, azok a gazdag gyémántkirályok, aranykirályok, a legjobb egészségben mulatoznak, míg a többi bolond módon harezol, drága véréért áldozza, hogy ezeknek a gazdagoknak még több gyémántja, még több aranya legyen, ha divatos rablási módon, erőszakkal veszik is azt el a buroktól. Ez nem harez, hanem egyesek érdekéből eredő rablási dühöngés, csak hogy a nevét enyhébb kifejezéssel mondják ki.

MI UJSÁG?

Az udvari gyász felfüggesztése. Ő Felsége a király megengedte, hogy az elrendelt udvari gyász az augusztus 18-án (születése napján) tartandó ünnepeknél, valamint az augusztus 15-én, Esztergomban tartandó jubileumi ünnepélyeknél felfüggesztessék.

Felfedezett török sir. Farkas József kőszegi bérkocsitulajdonos, kinek mult héten égett le a háza, az építési munkálatokhoz fogva, meszesgödört ástott az egyik kamarában. Körülbelül két méter mélységben hatalmas koponya s emberesontok halmazára bukant, miről a rendőrségnek azonnal jelentést tett. A vizsgálat kiderítvén, hogy a csontok már több száz évről valók lehetnek, a rendőrkapitány a kiásott helyet őrizetbe vette s azonnal értesítette a vármegye alispánját, valamint a kulturegyesület elnökét, hogy esetleg tudományos, vagy történelmi kutatás ügyében intézkedhessék. A csontok közt érdekes edényfélék is találtattak. Az eddig kiásott gödör szélei Kárpáti Kelemen tanár szerint azt mutatják, hogy a sir még nagyobb területre kiterjed. Közös sirnak tartják, melybe valószínűleg az 1532-ben itt ostromolt törökök ásták el halottaikat.

Elárverezett Kossuth-bankó. Kőrmenden egy elhunyt százados hagyatékában a többi apróság közt két Kossuth-bankót is találtak, amikre két uriember árverezett. Végre Hódossy Gyula kereskedő vette meg négy korona tiz fillérért. Így lesz becses ereklyévé a Kossuth-bankó, amely drága emléke a nemzet egyik legdicsőbb korszakának.

A munkaközvetítő intézet. A budapesti munkaközvetítő intézet legutóbbi kimutatása szerint 5515 férfi, 510 női munkás és 185 inas keres alkalmazást. Ezek közt van 723 asztalos, 70 ács, 151 bádogos, 58 bognár, 144 czipész, 155 fémesztergályos, 100 gépész, 33 hentes, 36 kádár, 38 kárpitos, 77 tisztviselő, 212 kocsis, 1128 kovács és lakatos, 192 kőműves, 100 szobafestő és mázoló, 40 mehanikus, 53 mészáros, 59 molnár, 65 nyomdász, 55 pinczér, 321 szolga, 160 szabó és szijgyártó. A munkakinálatnak jelentékeny része a vidékre esik, a hová azonban a

munkások a rendkívül csekély bér miatt nem akarnak elmenni. Az intézet márczius 15-től a mai napig 10615 munkást helyezett el.

Rablóbanda Biharmegyében. Néhány nappal ezelőtt bejárta a lapokat a hír a Biharmegyében garázdálkodó rablóbandáról, amely éjszaka idején Klein Ignác és Fon Sámuel bérlő házat támadta meg sortüzzel. A minap meg Sarkady Zoltán bérlőhöz kopogtattak be a haramiák:

— Adjon az ur 150 pengőt, meg szalonnát, kenyeret, amennyi hat embernek elég egy esztondöre. Hamar, mert baj lesz.

A bérlő nem volt otthon. Miután feleletet nem kaptak, betörték a lakásba. A rablók mindent felforgattak a szobákban, azután az udvarra mentek, ahol a buzaasztagokat gyujtották föl. A haramiák garázdálkodásának a konyhában tartózkodó kis eselédleány volt a néma tanuja, aki az izgalmaktól súlyosan megbetegedett. A csendőrség meggyeszerzte kutatja a haramiákat.

Ujabb merénylet a fiemei villamos ellen. Fiumeban ismét merényletet követtek el a városi villamos vasut ellen. A sinek nyilásába ismeretlen tettesek vasdarabokat dugtak, hogy a vasut kisiklását idézzék elő. A merénylet nem sikerült, mert a vasdarabokat idejekorán észrevették és eltávolították. A rendőrség erősen nyomozza a tetteseket.

Összeomlott vendéglő. Hajdu-Dorogon a régi „Novella“-fogadó egyik szárnyépülete, melyből az ottani „Kaszinó-Egylet“ csak az év elején költözött ki s jelenben korezmahelyiségül használtatik, a mult pénteken 11 óra után, midőn szerencsére már a mulatozó közönség eltávozott, ágyudörgésszerű robajjal beszakadt. Az épület egész boltozata leszakadt, átverte a szobák alapzatát, a pinceboltozatát s a levegőben függő közfal a légnyomásától szintén utána a pince mélyébe zuhant. Az épület szerencsére üres volt.

Szent Lőrincz könyei. A mult héten volt Szent Lőrincz napja, mely arról nevezetes, hogy a csillagászok megfigyelése szerint ekkor szokott átvonulni az égen egy meteor-raj. Szent Lőrincz éjszakán rendszeren sűrű meteorhullás van, melyre azt mondja a nép, hogy hullnak a világ bűneiért bánkódó Szent Lőrincz könyei. De az idén, úgy látszik, már előbb megkezdődött a nyári meteorhullás. A Dunaföldvártól északra fekvő Szitányi birtokon már szombaton éjjel láttak nagyszerű meteorhullást. Az északkeleti égbolton olyanfajta égitest tűnt elő, mint egy lobogó lánggal égő, lefelé fordított fáklya. Izzó vörös tüze egészen bevilágította az eget, melyen csillagsziporkákat szórva rohant át. Utját fehér füstfelhő jelölte körülbelül egy méter szélességben és száz méter hosszúságban. A tüzes égitest lehullt azután az égboltról és a szemlélőknek úgy tűnt fel, mintha alig száz lépésnyire esett volna le előttük a földre. A földön azonban nem találták semmi nyomát.

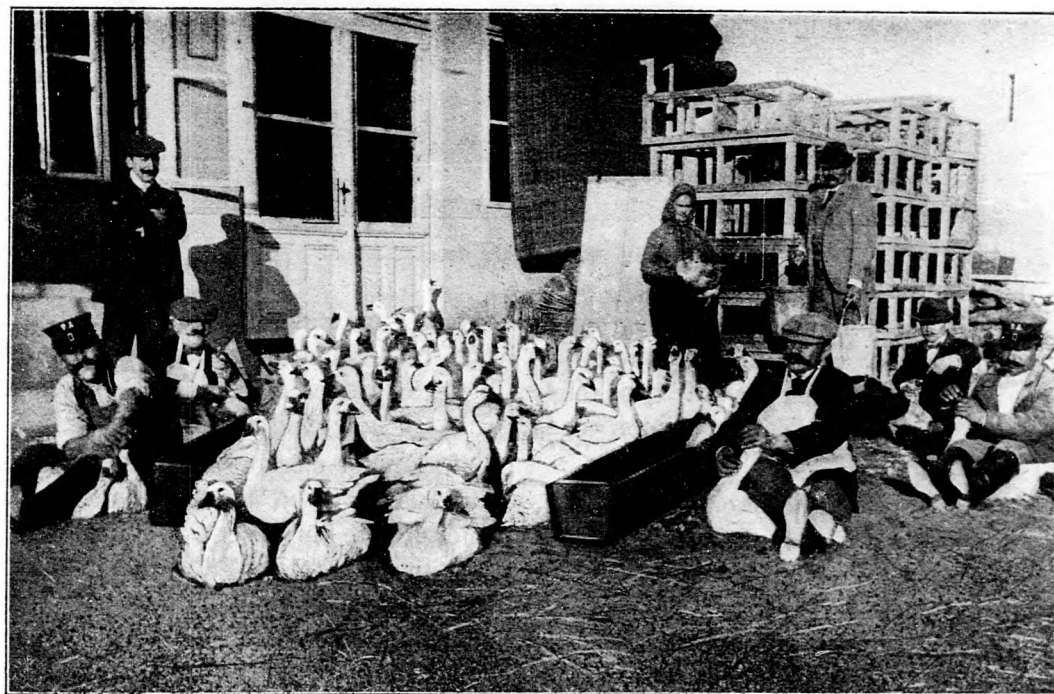
Nagy baromfi-hizlalda.

Alábbi két képünkben a Popper Alfréd nagy-szent-miklósi baromfi-hizlaldáját ismertetjük. Ez az üzlet tanubizonysága, hogy a baromfityényséssel

potban levágják s úgy viszik ki. A cég óriási üzemehez egész sereg embert alkalmaz, még pedig: 6 hizláló mestert, 6 előkoppasztó férfit, 85 koppasztó nőt, 4 csomagolót és 20 közönséges munkást. Ez

Baromfiak osztályozása.

Ludtömés.

milyen nagy eredményeket lehet elérni. A hizlaldát 1882-ben alapították s a legutolsó félesztendőben ezen a telepen nem kevesebb, mint 600,000 élő baromfi fordult meg. 45—50,000 db élő baromfi mindenkor található. Ezeket részben tovább tenyésztik s tojásaikat adják el, részben pedig hizlalt álla-

alkalommal közölt két képünk azt mutatja be, hogyan történik az óriási telepen a baromfiosztályozás és a libatömés. Legközelebb más, érdekes képekben is ismertetni fogjuk ezt a párját ritkító hizlaldát.

GAZDASÁGI DOLGOK.

A gazdasági táblásszekér.

Egy nagy hátránya az eddig használatban lévő gazdasági szekereknek, hogy az oldal- és löcszerkezet az összeállításuknál alkalmazott sok furat és vésés folytán aránylag rövid idő alatt elpusztulnak s azonkívül szálas vagy kevés termények szállításánál a használt ugynevezett vendégoldalok és keresztfak különálló darabokat képezvén, kezelésük több nehézségbe ütközik. A gazdasági táblásszekér szerkezeténél fogva nélküli a sok vésettél készített oldalszerkezetet, löcsöket és a külön darabokat képező vendég-

rudakat és keresztfákat s ennél fogva hivatva van a most alkalmazásban lévő szekerek hátrányait kiküszöbölni. Szerkezeténél fogva mindenféle néven nevezendő tárgyak szállítása könnyebben, gyorsabban megy és terjedelmes tárgyak nagyobb súlyban rakhatók rá, minél fogva tetemes szállítási költség takarítható meg.

Táblás, deszkázott szerkezeténél fogva repeze, buza vagy bármi néven nevezendő terményből rakodás alkalmával kitaposott magvak (aláterített ponyva használata nélkül) mind összeszedhetők, miáltal szintén nagy megtakarítást eredményez.

Csőves tengeri, burgonya, ezukorrépa stb. szállításához egy deszkaváz van alkalmazva, mely 10 percz alatt fel- és leszerelhető. Csőves tengeri és burgonyaszállításnál zsákok igénybevétele nélkül 16 mm. rakható fel. A lerakodás megkönnyítésére egy a táblázaton elhelyezett lefelé nyíló ajtóval van ellátva, melynek megnyitásával ugy a csőves tengeri mint a ezukorrépa kosarakba ereszhető, a burgonya pedig egy deszkaesatorna alkalmazásával egyenesen a verembe ömleszhető, mi a markonként való felszedési munkát nagy mérvben csökkenti.

A táblásszekérnél, mivel löcsök alkalmazva nincsenek, a kerekre ragadó sár saját súlyánál fogva leválik és elmarad, nem tapad a löcsökhöz, miáltal az igavonóerő nagy mértékben csökken.

Gazdasági táblásszekér minden eddig használt szekérből, ugy lovas, mint ökrös szekérből átalakítható s egyszerű szerkezeténél fogva olcsóbb.

A mellékelt ábrán bemutatott gazdasági táblásszekér szabadalmazva van, feltalálója és tulajdonosa Jalsoviczky János tisztartó-ur (Dávidháza, u. p. Torontál-Ujvár), ki a bővebben érdeklődőknek hozzá intézett kérdésekre szívesen ad felvilágosítást.

Az őszi szántásról.

Az őszi szántás fél trágyázással ér fel, mondja egy neves mezőgazdasági írónk és igaza van.

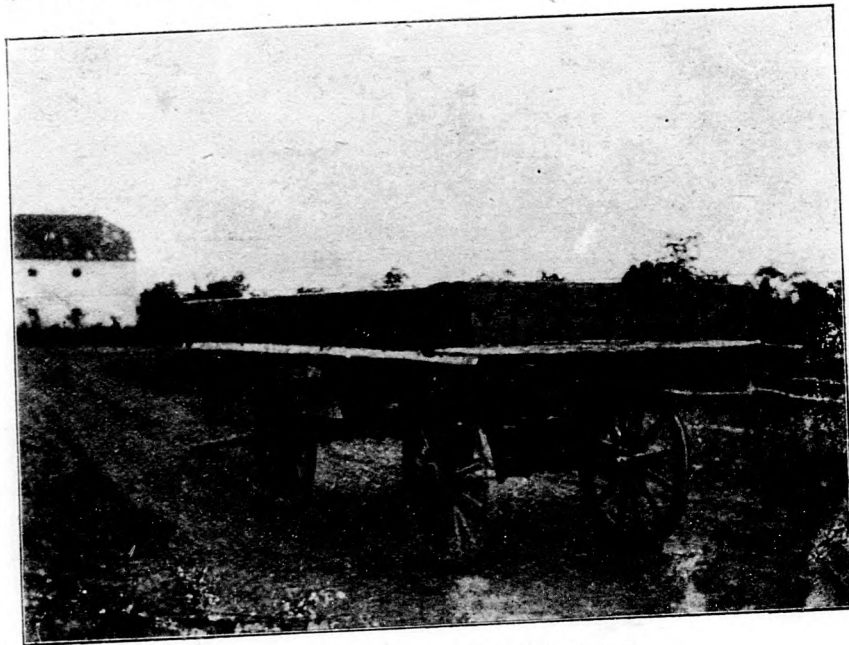
Az ősszel felszántott talajban a téli fagy, az ott lévő kötőrmelékeket elmálasztja, miáltal emésztethető növényi tápanyagokat nyújt; a talaj nedvességi viszonyait az őszi szántás nagyban javítja s onnan

van az, hogy az őszi szántásba vett tavaszi sokkal jobban állja a szárazságot, mert az ilyen talaj a téli nedvességből többet tud befogadni. Őszi szántással a gyomnövényeket is nagyban pusztítjuk. Egyik főelőnye azonban az ősszel megszántott földnek, hogy a tavasszal ugyis sok más tennivalók előtt, korábban foghatunk a bevetéséhez, mivel nemesak hogy gyorsítjuk

tavaszi munkálatainkat, mert az ősszel megszántott földeket újra szántani nem mindig, csak boronálni, eksztirpálni szükséges — hanem a vetés sikerültét is nagyban biztosítjuk.

Ezeket előrebocsátva, nem lehet eléggé ajánlani azt, hogy a tavasziak a'á ősszel szántuk fel földjeinket, különösen kötött talajon. Az őszi szántást tulajdonképpen a tarlóbuktatás előzi meg, mit az elővetemény után azonnal keresztülvihetünk, utána megfogatolván a talajt, főleg a gyomos földeken s az olyanokon, melyekbe tiszta talajt igénylő növényt, répa, kukorica, árpát szándékozunk vetni.

Az az ellenvetés, hogy hol legeljen a jószág ősszel, ha a tarlót feltörjük, nem lehet indokolt, mert igaz az, hogy nincs drágább legelő a tarlólegelőnél. Ott silány takarmányt kap az állat s a földnek az, hogy az állat összetiporja, nem válik előnyére, mert összetiprott talajon a gyom felszaporodik. A számítógazda állatai számára készít mesterséges legelőt, a hol természetes nincs; a tavaszi

Gazdasági táblásszekér deszkarámával.

növények alá pedig ősszel felszántja földjeit s azok többet és biztosabban teremve, sokszorosan pótolni fogják a tarlólegelőt.

Az őszi szántást azokon a földeken végezzük legelőbb, amelyek tavaszkor korábban lesznek bevetendők. Általában az őszi szántás idejét meghatározni nem lehet, mert az, az egyes vidékek szerint, az elővetemények lekerülésének ideje és sok helyen attól függ, amennyiben korábban vagy később készülünk el az őszi vetés munkálataival. Őszi szántást végezni a tarló feltörése után mégis akkor legcélszerűbb, amikor már az ott alászántott gyomnövények nagyrészt újból kikeltek s ez a tarlótörést követő negyedik-ötödik héten áll be.

Az idő megválasztásánál válogatósaknak nem kell lennünk, mert ha nedvesebb időben, rögzöbben szántunk is, a téli fagy hatalma a rögzökön győzedelmeskedni fog.

Az őszi szántás mélysége 18—22 vagy még jobb, ha egészen 25 cm. A barázdák szélessége pedig 1/4-szer nagyobb legyen a mélységénél, hogy a talaj minél nagyobb felületet nyerve, a téli fagy és nedvesség jótékony hatásának jobban ki legyen téve.

A kender aratása.

Most augusztus második felében, a mikor a kender beérik, nem lesz érdektelen egyet-mást elmondani a kender aratásáról. A beérés ismertető jele, hogy a kender szárai megsárgulnak, a lombot hullani kezd és a szár kettétörve, a rost a farrészekhez tapad.

Az aratás tépés, nyívés vagy levágás által történik. Leghelyesebb az utóbbi eljárás, mert a nekünk amugy is értéktelen hátrahagyott gyökérrészekkel a talajt gazdagítjuk.

A levágást sarló vagy törött kaszából készült kés formájú szerszámmal eszközölhetjük s itt csak arra ügyeljünk, hogy lehető legkisebb tarlót hagyjunk. A levágott kender markokba rakandó s a földre fektetve, 3—5 napig ott szárítandó. A markoknak kévékbe kötözése közben egyuttal a levelezést is végezzük, úgy, hogy a kévét egy párszor a földhöz verjük s a még ezután is fenmaradó leveleket kézzel ledörzsöljük. A kévék vastagsága 15—16 cm. legyen.

A kész kévét úgynevezett kupokba kell felállítani, 8—10 kévét egy kupba, hogy azokat a levegő minden oldalról kellően átjárhassa.

A tökéletesen kiszáradt kender vagy mindjárt áztatható, vagy pedig ha csak tavasszal akarjuk áztatni, kazalozható. A kazalozásnál arra ügyeljünk, hogy alája régi épületfa, gerenda, vagy egy méter magas szalma- vagy pozdorjaréteget terítsünk, mert különben a kazal aljában sok kárunk lesz. Betetőzni áztatott kenderrel célszerű a kazlat, mivel ez biztosabban megóvja az idő viszontagságai ellen.

MULATTATÓ.

Tököly Imre bukása.

— Mai képünkhöz. —

A hazaszeretnek annyi és oly fényes tanujelét nem adta még nemzet a földön, mint a magyar. Ezeréves multunkban, a mióta birjuk ezt a drága hazát, nagyon sok és erős vihar dult Magyarország fölött, de ha baj volt, ennek az édes hazának mindenkor termettek hősei, akik megvédelmezzék, akik önzetlen honszerellemmel életüket áldozzák érte.

Történelmi alakjainknak száma legiókra megy, akik mind nagyok és hősök valának. Mai képünk Tököly Imre, volt erdélyi fejedelemnek bukását mutatja be egy szívet megrázó jelenetben. Hátha még tudjuk, hogy ki volt Tököly!

A mohácsi vész után másfélszázadon át tombolt a török uralom Magyarország felett. Pusztítottak, raboltak szakadatlanul és Isten esodája, hogy még magyar lakja a Tisza-Duna mentét. Királyaink mind gyöngé, tékozló uralkodók valának és ha akadt is közöttük, akinek komoly szándéka volt lerázni a török igát a magyar nemzet nyakáról, az egyszerűen az osztrák szolgaság korbácsát a másik kezében tartotta. Így a magyar sorsa nem volt egyéb, mint a török igából az osztrák szolgaságba kerülni.

Ezek alatt a szomorú napok alatt Magyarországot a szó szorosabb értelmében a kis Erdélyország képviselte, mert kivéve egynehány megyét, a többi rész török kézben volt. Az erdélyi fejedelmeknek nem irigylendő szerep jutott, ha elgondoljuk, hogy minden órában remegni kellett fajunknak végelpusztulásától. A nagy bajban mindig akadtak hősök, akik egyfelől az osztrák szolgaságtól, másfelől a török járomtól védelmezték meg ügyes politikájuk által és ezek mind nagy nemzeti alakok valának, akiknek nevére örökké tisztelettel gondol a magyar. Boeszkai, Bethlen Gábor, Báthoriak, Rákóczy Ferencz, Rákóczy György, Kemény János stb. Tökölyi Imre az utóbbi időkben élt, mint erdélyi fejedelem és a legnehezebb napokat szenvedte át feleségével, Zrinyi Ilonával.

Budavára felszabadult. A törököt az európai keresztény fejedelmek hadai kiszorították hazánkból. Az erdélyi fejedelmi szék megingott, mert ott is az osztrák előnyomulás hatása alatt megverettek mind az erdélyi, mind a török hadak. Tököly Imrét bevádolták a szultánnál, hogy paktált volna az osztrákokkal s a szultán elfogatta őt.

Kétségbeesett küzdelem volt az, mely a derék hazafi szívet dulta. Erdélyország önállósága forgott kérdésben. Ő hagyta rablánczra hurezolni magát, csak az ország meneküljön meg a pusztulástól.

Évekig raboskodott és türte a gunyt, a megvetést, a meggyaláztatást azon édes reményben, hogy a hon boldog lehet. De a haza nem volt csendes, lakói nem lehettek boldogok. Az osztrák épen úgy pusztított, mint azelőtt a török.

Tökölyt az új szultán elbocsájtotta fogságából és ismét megbizta a vezérséggel, hogy törjön be Erdélybe és foglalja el fejedelmi székét. A lelkes hazafi egy boldogabb, egy szebb reménnyel kezdte újra a harezot. Töresvárnál, az óriási sziklák között épült uton, a töresvári szoroson kellett Oláhthonból átjönnie, de az osztrák és az egyesült erdélyi hadak útját állották. Ekkor Tököly elhatározta, hogy a

hatezer válogatott vitézzel elhagyta a táborát, aligha be nem akar törni a havasokon. Az oláh küldött csak harmadik napon érkezett meg Töresvárra. Nyomban a vezérek elé vezették. Teleki Mihály uram hallgatta ki, aki az erdélyi hadak fővezére vala.

Remegve sietett az osztrák fővezérhez Hesslerhez jelenteni, hogy baj van. Az osztrák vezér fölkaczagott, mert éppen kártyajáték közben találta a hírt. — Hogy tudnak bejönni a havasokon, ha csak nem repülnek? — kérdezte Telekitől.

Teleki ismerte Tökölyt, a rettentetlen hőst és azt is tudta, hogy az nem repül, de amit a fejébe veszen, azt keresztül viszi. Alig hogy elhang-

felegekben uszó sziklákon mászkálva, bekerül még is Erdélybe, hiszen nemcsak a hazáról volt szó, hanem a felesége, Zrinyi Ilona is osztrák fogságban szenvedett. Őt is ki akarta szabadítani.

Vállalkozása meseszerűen vakmerő volt. Kiválasztott hatvanezer főből álló seregéből hatezret s azokkal mintha csak gyakorlattételre menne, elvonult a táborból. Szövetségese, az oláh vajda, mit sem tudott a dologról, mert Tököly tartott az árulástól, nem bizott a vajdában és nem ok nélkül. A vajda követet küldött át az ellenséghez, az egyesült osztrák és erdélyi hadakhoz. Titokban minden mozdulatról tudatta az ellent. Azt is megüzente, hogy Tököly

zott az osztrák fővezér gunyos nevetése, megdőrdültek az ágyuk a hátuk mögött és néhány perc múlva a legközelebbi falut, Tohánt a tatárok felgyújtották. Tököly Imre hatezer emberével átjött a felegekig érő havasok szikláin és ott állott az ellenség háta mögött.

A rémületet leírni nem lehet, pedig 40 ezer embere volt az egyesült hadaknak és Tököly háromnapi kösziklamászás után hatezer fáradt vitézzel jött. Milyen ut volt az a három napi, azt elgondolni is borzalom. Száz öl mélységű árkokból kantárba, kötéllel huzzák fel a lovakat egyenkint. A lovakkal vontatták fel az ágyukat és embereket. És aki

vissza esett, azt nem volt szükség eltemetni, mert esés közben a csontjai is darabokra széthullottak.

Ez a bátor, hős vezér volt Tököly Imre. Ott megverte az osztrák egyesült hadakat és a négy vezér közül kettőt elfogott, kettő meghalt. Ott lelte halálát Teleki Mihály is. Csak rövid ideig tartott a győzelem mámore. Belátta Tököly, hogy bármennyi véráldozat árán is, már többé nem lehet a hon függetlenségét helyreállítani. Török után a német fog uralkodni a nemzeten.

Lelkében elkeseredve, szívében megtört reményekkel hagyta el a legdrágább helyet, a haza földjét. Két nála fogságban levő osztrák vezérért kieserélte feleségét, Zrinyi Ilonát. Aztán elbujdosott Nikodemiába és ott fejezte be viszontagságos életét. Ott pihennek mind a ketten, ő és felesége Zrinyi Ilona és a magyar hazafi szíve nagyot dobban a hős nevének hallatára, aki az osztrák járomtól akart megvédeni, a melynek nyomását még most, kétszáz esztendő múlva is érezzük.

SZEGÉNY BARDOCZNÉ.

— REGÉNY. —

A „Független Ujság” számára írta: Péterfi Tamás.

(Folytatás.)

Azalatt Ilia hasztalan kereste a szép leányt a Gredina Bábuj völgyében. Utána indult a kis szökevénynek. Ki jött a barlangon át s amint haladt lefelé a melegforrás irányában, nemsokára rátalált a szökevényre a vizes lábnyomokon, melyek meglátszottak az újra elöbujt hold fényénél. Követte a menekülők nyomát s nemsokára ott állott meg, nagyot káromkodva, hol fölötte a sziklaoldalon ferdén átvonuló repedésben tapogatva, kapaszkodva rakták elébb-élebb lábaikat Rózsika és Vaszilie.

Rákiáltott a fölötte jó magasan álló legényre keményen a hórihorgas Ilia:

— Vissza hozd azt a leányt!! Különben egy kövel össze zuzom a fejedet! Nem állasz meg te bagoly familia!...

— Ne hallgass rá, Rózsika! Ne félj semmit! Mi csak menekülünk! — biztatta Vaszilie és nem szólott a dühösen parancsoló lliának, hanem a kis leánynak beszélt. — Téged ugy sem dob meg! a kő engemet érhet, de nem félek tőle. Nincs annak ütése fölfelé. Bátor! ügyesen! már túl vagyunk a veszélyen! Ugy-e holnap már ott leszel Gyorgye mellett és ő megdícséri Vasziliet. Megmondja, milyen jó testvér vagyok és mennyire szeretem őt, hogy elvittelek téged. Ne hallgass arra a kiabáló gazemberre! Nem tud bántani!...

XII. Fejezet.

Üldözöttek.

Bardocz Rózsika igen furesa helyzetbe került. Ilia parancsolt, kiabált, a mit Vaszilie meg sem hallgatott, hanem tovább biztatta a kis leányt. A hold sugarai megvilágították a sziklavölgyet és haladtak a menekülők tovább, fölfelé. A legény valamivel hátrább maradt, de azért nem szűnt meg a biztatással.

Ilia bosszusan kiáltott föl és kövek után kapott a lábai elé.

— Egy lépést se tovább! mert ledoblak!

Vaszilie most sem válaszolt neki, hanem a kis leánynak beszélt:

— Ne félj tőle. Csupán kétszer vagy háromszor dobhat meg engem és azalatt elhaladunk előle. Fenyeget, de téged nem fog bántani... Csak ügyesen! biztosan, gyorsan előre, Rózsika!...

Hanem Ilia toporzékolt tehetetlen dühében. A felragadott követ Vaszilie után dobta, de mérgében a fiu feje fölött csapta meg a sziklát.

— Ugy-e mondtam, hogy nem tud megdobni!? — szölt Rózsikához a legény önérettel. — Nehéz dolog fölfelé megütni súlyosan. Most néz ide Rózsika! lásd, hogy nem félek!...

A második kő is repült, de Vaszilie félkezével fölfogta és vissza lökte Ilia felé, ki belemelegedett a dobálásba és egymásután szórta fölfelé a köveket, hasztalanul erőlködve megütni a legényt.

Bardocz Rózsika már túl volt a veszélyen. Nem érthette a ködobás. A legény is gyorsan kapaszkodott utána és szerencsésen megérkeztek a tetőre, hanem Ilia követte őket.

— Mi lesz most?... — kérdezte Rózsika reszketve.

— Semmi baj nem lehet, édes Rózsika.

— De utól ér minket!...

— Nem! attól már nem tartok, sem tőle nem félek! Itt nem ő az erősebb többé...

— Követ dobsz rá?... — és reszketett a kis leány.

— Dehogyan dobok!

— Letaszítod?...

— Nem vagyok én rabló, hogy azt tegyem, bár most előnyöm van és azt csinállok vele, a mi éppen tetszik, de lásd én még olyan fiatal vagyok, nem tudok rossz lenni, ha muszáj volna is...

— Leütöd?... hiszen az is rossz! De mit tehetsz?...

Bardocz Rózsika a Vaszilie szemei közé nézett. Ugy hasonlított a kedveséhez, Gyorgyhoz. Valóban csak testvérek lehettek, de ez fiatalabb. A bajusza alig látszik ajkai fölött, mint valami kis árnyék. Vaszilie, míg a leány őtet nézte, viszont meglátta a kedves teremést. Szép volt... de a menekülésről beszélt most.

— Ő bizonyosan azt tenné velem, ha így volna az én helyzetemben... Lásd Rózsika, én még sem bántom. Sajnálom, ha ő nem is tette ezt velem...

— Akkor elveszünk, Vaszilie!... utól ér...

— Nem engedem. Először gáncot vetünk az útjába. Bedugunk néhány ködarabot, hogy hátráltassuk ezzel is. Másodszor teszünk egy nyulugrást előtte. Ez bizonyosan megtéveszti.

— Hogyan? — kérdezte Rózsika.

— Mint a nyulak szoktak tenni. Majd meglátod, miként megy az. Hanem elébb segíts, Rózsika. Ködarabokat teszünk a hasadékba.

A kis leány körültekintett és talált vagy öt darab követ, mely letörött a szirtokról. Vaszilie ügyesen beékelte a gránitrepedésbe.

— Ez egy negyed órai biztos nyereség! — vigasztalta Rózsikát.

— Hát a nyulugrás?...

— Jere Rózsika. Itt a szikla egyik horpadásán vizes iszapot látok. Bele lépünk mind a ketten és át megyünk rajta. Ezzel készül a nyulugrás.

Meg fogta a leány kezét a mint áthaladtak a kis tócsán és elindultak futva tovább a szirttetőn kelet felé. Ezt az irányt azonban csak addig követték, míg

megszáradt a lábbeliek talpa. A mint nem látszottak többé a nyomok, Vaszilie vissza vezette Rózsikát az ellenkező irányba, nyugat felé. Nehány percz mulva benn voltak az észak felőli részében a fenyvesnek, mely beborította sötéten a szirthatat.

— Ez volt a nyulugrás?... — tudakolta a leány.

— Ez az Rózsika. Egyszerű cselvetése a félénk állatnak. Most benn vagyunk a fensik rengetegeiben. Itt meglessük az eredményt, a mig megpihenünk. Meglátod Rózsika, hogy nem is olyan ostoba állat az a kis nyul. Lehet tőle tanulni.

— Hát ha észre veszi a cselt?... — kérdezte Rózsika.

— Annál ügyetlenebb ő! És ha rá jönne, a mit nem hiszek, akkor sem ijedünk meg. Sötét van a fenyők alatt. Nem fog ránk találni könnyen.

A hold tele fénnel sütött az előttük végig nyuló szikla szélére. Egészen jól láthatták a felérkező Iliát. Hallották elébb, a mint a körepedésbe rakott szirttöredékeket kiszedte és lehányta a mélységbe. A menekülők a száraz tüskékkel terített földre feküdtek s úgy hallgatták a kövek zaját, dübörgését. Majd előtűnt a magas Iliá hórihorgas alakja. Szét tekintett, de csakhamar megtalálta a menekülők nyomait: s üldözésükre indult kelet felé.

— Ugy, ugy! — sugta Vaszilie Bardocz Rózsikának, — látod, használt a nyulugrás, akár a jó kopónak.

— Hogy siet! — jegyezte meg Bardocz Rózsika és olyan jól esett ez a kis ártatlan öröm a sok rémület után.

— Nem vagy fáradt? — kérdezte Vaszilie tőle.

— Hét napig pihentem a tündérkertben. Most sokat kibirok, Vaszilie! — biztatta Rózsika.

— Induljunk utnak édes. Tudom szomjas, meg éhes leszel nemsokára. Nálam nincs semmi enni való...

— Valamit enném, az igaz, — vallotta meg a leány, — de ha nincs, kibírom egy napig is.

— Csupán két óráig kell eltűrnöd, ha lehet az éhséget. Vizet találunk hamarabb, — és elindultak.

— Milyen kevés idő! — tört ki örömmel a kis leány. Én legalább reggelig számítottam éhségre.

— Ohó! nem úgy van az! Ha kisebb is vagyok a bátyámnál, azért én is tudok szépen bánni a leányokkal! Majd meglátod hogy pompásan fogsz hálni...

— Én nem is hallottam rólad, Vaszilie. Gyorgye nem említett tégedet, meg el sem hozott hozzánk.

— Mert távol voltam a várostól! — magyarázta az ifju, gyorsan szedve lábait, — neki jól volt dolga. Sokat keresett a bányában, mert erős legény volt mindig. Én azalatt a havasokat jártam. Juhokat őriztem. És neked a szerencséd most Rózsika!

— Nekem? Miért?...

— Másképp nem vezethetnék a havasokon.

— Igaz. Milyen szerencse...

— Iliá nem tudja errefelé a járását, nem ismeri a helyet, az ösvényeket. Még az is a te szerencséd, Rózsika! A merre ő most elindult, arra sohasem kapja meg Abrudbánya városát!

— De hiszen én nem akarok oda menni! — szólt a kis leány megállva.

— Miért, Rózsika?...

— Kolozsvárt vannak a szülőim, hát azért!

— Ki mondta ezt neked?

— A vén juhász, aki ide kísért a tündérkertbe.

— Hazudott neked. Bolondított tégedet, mert az édes anyád otthon vagy! — és elhallgatta a többit Vaszilie nagy bölesen. Nem mondta el a házégést, a Gyorgye betegségét, meg az édes apja halálát a kis leánynak.

— Valóban?...

— Még Gyorgye is nálatok vagyon, csak én jobban tudtam az utat, azért küldött ide utánad.

— Bizonyára ő nem akart jönni?

— Nem jöhetett, Rózsika, de ne gyanusítsd őt!...

— De ő küldött, ugy-e?...

— Másképp nem ismertelek volna meg, hiszen sohasem láttalak...

— S miért nemjöhett?...

— Mert megsebesült, szegény.

— Istenem!... ki ápolja Vaszilie? ki van mellette?

— Bardoczné néni gondozza a sebjét...

(Folyt. köv.)

Számrejtvény.

- 1, 2, 3, 4, 5, 8, 6, 7, 8. Akinek sok mindene van,
Ebben duskálhat untalan.
- 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17. Ha nagy munkához fognátok,
Ily alakban társuljatok.
- 20, 21, 22, 23, 24. Egy darab föld neve itt áll,
Melynek feje a király.
- 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35. A harminczharmadik számban
E szó rejlett a talányban.
- 19, 9, 26, 4, 18, 4, 25, 29, 25, 4, 2. A kicsikéknek intézet,
Melyben dalolnak mesélnek.
- 1—35. Ezt meg könnyen megtalálod,
Ha a „Független Ujság“-ot,
Főleg nézd meg a czimlapot,
S benne e változást kapod.

A megfejtők között egy regénykötetet fogunk kisorsolni.
Megfejtési határidő augusztus hó 25.

A „Független Ujság“ 32. számában közölt talány megfejtése:

„13“

Helyesen fejtették meg: Özv. Torma Dánielné, Farkas Anna, Vörös Janka, Lökös József, Baráth János, Sztraka János, Noszti-czius Gyula, Kovács András, ifj. Brunner András, Huszár Mihály, ifj. Szathmáry Sándor, „Uj-kigyósi rom. kath. olvasóköri“, Tamás Sándor, Zsuzsa Szabó, Mehr József, László Endre, Bodnár Imre, Gergely Ferencz.

A sorshuzásnál Kovács András ur (Szeged) neve jött ki elsőnek, kinek a kitűzött jutalomdíj gyanánt Göre Gábor: Dur-bints sógor cz. könyvét küldöttük meg.

A „Független Ujság“ 31. számában közölt talányt utólagosan még megfejtették: Özv. Torma Dánielné, Sándor Vilma, Roth János, Bakos Albert, Kóródi András, Kotta Sándor, Navreczky József, Márkus Imre, Bede Ferencz, Gazdag János.

LEVELES-SZEKRÉNY.

1345. számú előfizető. Ön kötvényt irt alá. Ennek a kötvénynek az erejénél fogva a szóban forgó biztosító társaság Önt beperelheti és ő fogja minden bizonynyal megnyerni a pert. Mert igaz ugyan, hogy Ön szóbelileg külön egyességet kötött az ügynökkel, de kérdés, be tudja-e bizonyítani, hogy csakugyan megtörtént az Ön által állított szóbeli megállapodás? Ennek bebizonyítá-

sára két tanút kell állitania. Ha nincsenek tanui, akkor vesztett ügye van. A megoldás most már kétféle lehet. Ha a biztosítási összeget megerőltetéssel bár, de mégis fizetni bírja, úgy csak tessék biztosítani a kis leányt, mert ez végre is hasznos befektetés. Ha azonban a biztosítási díjak fizetésére nem érzi magát képesnek, akkor nincs más hátra, mint ügyvéd útján felmondani a biztosítást s az eddig esedékes díjakat kifizetni. Bizony gyalázat az, hogy a szegény embert így befonják, de hát régen mondjuk már, hogy az utazó vigéczekekkel szemben tartózkodónak kell lenni! Irja meg majd, hogyan végződött ügye. Mi megszéllőztetjük majd az ujságunkban s ezt az illető társulat nem fogja megköszönni. — **Losonczy József** urnak. Figyelemmel átolvastuk levelét s a jövő számba majd kivesziünk belőle egyet-mást. — **B. S.** urnak, *Sita*. Kereskedői állások közvetítésével foglalkozik a: „Kereskedő ifjak társulata Budapestén”, IV., Magyar-utca 3. Tessék ide fordulni; ez a társulat összeköttetéseinél fogva kezére járhat. — **D. P.** urnak. Köszönjük a talányt, de nem használhatjuk, mert nincs eléggé kidolgozva. — **K. J.** urnak. A községi legelő felosztásához az érdekeltség kétharmadának beleegyezése szükséges. A másik kérdést nem értettük meg jól; szíveskedjék ismételni. — **Sorsjegytudakozódásokra** jövő számunkban felelünk.

Budapesti piaci árak.

Budapest, 1900. augusztus 18-án.

Gabona. (Árak métermázsánként értendő.) *Buza* 14:85—15:70 K. *Rózsa* 13:50 K-tól 13:80 K-ig. *Árpa* 12:00 K-tól 13:00 K-ig. jobb minőségű 14:50 K-tól 16:50 K-ig. *Zab* 10:50 K. *Tengeri* 11:20 K.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	26:00	24:60	23:—	22:10	21:50	20:40	18:60	15:20	10:80

Buzakorpa finom 8:70 K, durva 8:70 K.

Egyéb magvak: *mák* 30—60 K 1 q., *bab* fehér nagyszemű 14—20 K, aprószemű 12—18 K, *tarka* 12—20 K, *lencse* 34—56 K, *borsó* héjas 20—24 K, *lóhere* 112—120 K, *lucerna* 56—60 K, *baltacim* 24—26 K.

Takarmányvásár. Réti széna 360—560 fillér, muhar 400—520 fillér, zsupszalma 260—300 fillér, alomszalma 220—260 fillér.

Juhvásár. Belföldi hizlalt ürű 38—48 K.

Sertésvásár. Elsőrendű 320—380 kg. nehéz 94—96 filér, 280—300 kg.-mos 93—94 fillér, öreg 300 kg.-on tuli 99—95 fillér, szerb 92—94 fillér.

Marhavásár. Következő árak jegyeztettek: Hizott magyar ökör jobb minőségű 61—72—, középminőségű 56—62—, alárendelt minőségű magyar ökör 50—54—, jobb minőségű magyar és tarka tehén 42—66:00, magyar tehén középminőségű 42—66:00, alárendelt minőségű magyar és tarka tehén 42—66:00, szerbiai ökör jobb minőségű 50—60—, kivitel —, középminőségű 42—44—, szerbiai bika 46—70—, szerbiai bivaly 32—44—, kiv. 50— koronáig métermázsánként élősulyban Élő borju 46—88 K.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Baromfivásár. Tyuk páronként 2:10—2:60 K, csirke 1:00—1:40 K, kappan hizott 0:00 K.—0:00 K. Rucza 2—4 K. Lud hizott 9—12 K. Pulyka sovány 5—6 K.

Tojás alföldi 56—56 K, erdélyi 50—51 K, ládánként. Teatojás 100 drb 4:60—4:80 K.

Tejtermékek. Teavaj 1:60—2:10, tejföl 56—60 fillér literenként, főzővaj 1:00—1:70 K, tehénturó 20—28 fillér kg.-ként.

Zöldség. Sárgarépa 100 kötés K. 0:00—0:00 1 q 0:00—0:00, Petrezselyem 100 kötés 0:00—0:00, 1 q 0—0—, zeller 100 drb 1:00—2:40, karalábé 1:50—2:40, vöröshagyma 100 kötés 12—14—, 1 q 00—00—, foghagyma 15—32—, vörösrépa 100 drb 1:20—1:40, fehérrépa, fejeskáposzta 8—11—, kelkáposzta 100 drb 1:60—2:40, vöröskáposzta 00—00—, fejessaláta 2:00—3:00, kötött saláta 1:00—1:80, burgonya rózsa 1 q 4:00—4:40, sárga .000—0:00.

1899. évi forgalom: 26,480 bál.

Felhívjuk a t. cz. gazdaközönség figyelmét a budapesti gyapju-aukceziókra

Az idei gyapjuaukceziók második sorozata f. é. szeptember hó 19, és 20-án fog megtartatni.

Az aukceziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest, Dunaparti teherpályaudvar” címzett gyapjuküldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. s Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

A budapesti marhavásártéri vásár-pénztár részvénytársaság:

szarvasmarha, borju, juh, kecske,
bárány és sertések

bizományi eladásával foglalkozik.

A bizományba küldött állatokat — kísérő nélkül lehet feladni. A tulajdonosnak az eladásnál nem szükséges jelen lenni. A feladott állatokra a feladási-vevény ellenében megfelelő

előleget nyujt

hatóságilag megállapított kamatláb mellett.

Vasuti küldemények czimzendők:

Vásárpénztár, Budapest, Ferencváros.

Levél-, sürgöny, telefonczim: „Vásárpénztár—Budapest.”

Készpénz kölcsön földbirtokokra és házakra

a valódi becsérték háromnegyed részéig
20—60 évi törlesztésre. Birtokos fölmondhat
bármikor, pénzintézet ellenben nem.

Lebonyolítás 14 nap alatt.

Konvertálás bélyeg- és illetékmentes.

Semmi előleges költség.

Beküldendő osakis telekkönyvi kivonat és kataszteri
birtokiv-másolat.

Ingatlan- és Jelzalog-Forgalmi-Intézet,
Budapest, VI., Váci-körut 39.

A hatóságok és a legtekintélyesebb földbirtokosok által is ajánlott intézetünk tíz évi fennállása óta 50,000,000 frinyi kölcsönt szavatolt meg.

Gőzekéket, Gőz-utihengereket és Gőz-utimozdonyokat

a legteljesebb szerkezettel a legolcsóbb árak mellett szállít

John Fowler & Co.

Telefon 92-50. Budapest-Kelenföld, a vasútállomással szemben,

hol is épített új telepükön gőzeke szerkezeteiről tárlatot rendeztek be. Ugyanott teljesen berendezett tartalékrész raktárt és javítóműhelyt tartanak fenn.

Közlekedés vasuton és villamos vasuton.

TERMÉNYEINK ÉRTÉKESITÉSÉT

bizzuk a

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETÉRE BUDAPEST,

V., ALKOTMÁNY-UTCZA 31.

Szuperfoszfátot,
kénsavas-kálit, kénsavas-ammont, kovasavas-kálit (dohánytrágyázásra)

kénport, (legfinomabb = 78% Chancel oidium ellen)

r é z g á l i c z o t 98-99%

legolcsóbban szállít a

„HUNGÁRIA“

műtrágya, kénsav és vegyi-ipar részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.